

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 165/08-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť O. Š., t. č. vo väzbe, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 136/04 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 502/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. decembra 2007 doručená sťažnosť O. Š., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 136/04 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 502/05. Sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil podaním z 18. marca 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 136/04 z 26. augusta 2005 uznaný za vinného zo spáchania viacerých trestných činov majetkovej povahy podľa Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon“) za skutky vymedzené v I. až VI. bode tohto rozsudku. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen.

Krajský súd následne rozsudkom sp. zn. 5 To 502/05 zo 6. decembra 2005 (ďalej len „rozsudok zo 6. decembra 2005“) okrem iného uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania troch trestných činov porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 a 2 Trestného zákona (v jednom z nich formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona), z dvoch trestných činov krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 3 písm. a) Trestného zákona (v jednom z nich išlo o trestný čin spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona) a aj z trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, zároveň v časti skutku vymedzeného v I. bode rozsudku vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že napriek tomu, že predmetná vec je prerokúvaná väzobne, konanie je podľa sťažovateľa poznačené priet'ahmi zavinenými súdmi zúčastnenými na rozhodovaní v jeho veci. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že rozsudok krajského súdu zo 6. decembra 2005 mu bol doručený až 12. decembra 2007 a že priet'ahy v konaní sú spôsobené aj „*porušením procesných záruk*“ a „*dopustením sa viacerých procesných pochybení*“ okresným súdom.

Sťažovateľ taktiež namietal, že okresný súd v rámci svojho konania vedeného pod sp. zn. 3 T 136/04 „*bez dôvodne*“ zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj ponúknutú záruku (písomný sľub) podľa § 73 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Sťažovateľ ústavný súd požiadal, aby „*v tejto veci konal a učinil potrebné právne opatrenia, pretože i samotné trvanie procesu je proti mne očividne manipulované – zbytočné! Ďalej žiadam o finančné odškodnenie vo výške 750 000 Sk.*“ Zároveň sťažovateľ vo svojich podaniach uviedol, že si uplatňuje nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, a taktiež požiadal, aby ústavný súd rozhodol „*o dočasnom opatrení uloženému orgánu, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa - Okresnému súdu Zvolen, aby do rozhodnutia ústavného súdu nálezom tento súd bezodkladne prepustil obvineného O. Š. na slobodu*“.

Sťažovateľ k sťažnosti adresovanej ústavnému súdu pripojil aj žiadosť o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 5, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdov zúčastnených na rozhodovaní v jeho veci v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 T 136/04, ku ktorému malo dôjsť, v dôsledku toho, že

- konanie je poznačené priťahmi,
- okresný súd sa v konaní dopustil viacerých procesných pochybení,
- okresný súd „*bezdôvodne*“ zamietol jeho žiadosť o prepustenie na slobodu podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj ním ponúknutý písomný sľub podľa § 73 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, podľa ktorej bolo konanie poznačené priťahmi, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu

označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Krajský súd vydaním rozhodnutia a doručením spisového materiálu okresnému súdu 5. marca 2007 vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd už vo veci samej po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh uvedeného konania, prípadne priet'ahy v ňom, nemohol teda ani porušovať sťažovateľom označené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože v čase doručenia jeho sťažnosti ústavnému súdu (31. decembra 2007) prebiehalo už v jeho veci konanie na okresnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v časti smerujúcej proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 502/05 odmietol ako podanú oneskorene.

Vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 136/04 ústavný súd poukazuje predovšetkým na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Podľa zistenia ústavného súdu po doručení spisu z krajského súdu (5. marca 2007) okresný súd doručoval rozsudok krajského súdu zo 6. decembra 2005 stranám trestného konania a v období do podania sťažnosti ústavnému súdu nariadil v predmetnej veci dve hlavné pojednávania (26. október 2007, 12. december 2007), z ktorých prvé bolo zrušené v súvislosti so vzatím sťažovateľa do väzby v inej trestnej veci krátko pred dňom konania nariadeného hlavného pojednávania. Druhé hlavné pojednávanie bolo odročené, pretože

sťažovateľ vyhlásil, že podpis na doručenke doporučenej zásielky, ktorou mu bol doručený rozsudok krajského súdu zo 6. decembra 2005, nie je jeho, pričom okresný súd mu následne v záujme urýchlenia konania opätovne doručil tento rozsudok krajského súdu a pojednávanie odročil na 30. január 2008. Okresný súd v tomto období vykonal taktiež viacero úkonov súvisiacich s prípravou pojednávania (vyčíslenie trov obhajoby, ustanovenie obhajcu, zisťovanie pobytu svedkov a pod). V roku 2008 sa na okresnom súde uskutočnili ďalšie tri hlavné pojednávania (30. januára 2008, 19. marca 2008 a 16. apríla 2008), z ktorých ostatné bolo odročené za účelom vypočutia svedka, na ktorého výsluchu sťažovateľ trval.

S ohľadom na uvedené možno teda konštatovať, že aj keď v predmetnom období došlo v postupe okresného súdu ku kratšiemu obdobiu nečinnosti v tomto konaní trvajúcemu od doručenia spisu z krajského súdu až po nariadenie prvého pojednávania na okresnom súde 6. septembra 2007, podľa ústavného súdu toto obdobie nečinnosti nemožno považovať za tak významné, aby samo osebe založilo porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. m. m. I. ÚS 35/01, II. ÚS 21/01).

Vzhľadom na uvedené bola ústavným súdom sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti okresnému súde po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa, v ktorej poukázal na viaceré procesné pochybenia okresného súdu v jeho trestnej veci (zrejme na porušenie práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny), ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia

práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. Zivala III. ÚS 3/02, Ölveczky III. ÚS 18/04, Mamonov III. ÚS 75/05, Karlin IV. ÚS 76/05).

V súvislosti s touto námietkou sťažovateľa teda ústavný súd vychádzal z ústavného princípu svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Vzhľadom na uvedené bolo podľa ústavného súdu potrebné sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti taktiež namietal, že okresný súd „bezdôvodne“ zamietol jeho žiadosti o prepustenie na slobodu podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj ním ponúknutý písomný sľub podľa § 73 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (v tejto súvislosti namietal porušenie čl. 17 ods. 5 ústavy). Ústavný súd konštatuje, že uvedená argumentácia sťažovateľa je všeobecná a nedostatočná (zo sťažnosti ani jej doplnenia nie je zrejmé, v dôsledku akého rozhodnutia, opatrenia, resp. zásahu malo dôjsť k porušeniu sťažovateľových práv) napriek tomu, že sťažovateľ bol vo výzve z 12. marca 2008 podrobne poučený o náležitostiach sťažnosti, ako aj spôsobe, akým má svoju sťažnosť doplniť. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo už v tejto veci bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj preskúmať jeho žiadosť o vydanie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 22. mája 2008